

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer archiefinventaris: 2.08.101

**Inventaris van archiefbescheiden van het Kadaster:
registratie van beschikkingen van het Nederlandse
Beheersinstituut, (1921) 1940-1959 (1979)**

Auteur: I. Heidebrink, M.-J. Vos

Nationaal Archief, Den Haag 2011

Copyright: cco

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Verwante archieven.....	8
Publicaties.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9
1. Alkmaar.....	9
2. Assen	10
3. Breda.....	11
4. 's-Gravenhage.....	12
5. Leiden.....	14
6. Leeuwarden.....	15
7. Roermond.....	16
8. Rotterdam.....	17
9. Sneek.....	18
10. Utrecht.....	19
11. Winschoten	20

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Kadaster: registratie van beschikkingen van het Nederlandse Beheersinstituut

Periode:

1921-1979
merendeel 1940-1959

Archiefbloknummer:

F38

Omvang:

1.50 meter; 59 inventarisnummers.

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefbewaarplaats:

Nationaal Archief, Den Haag

Archiefvormers:

kantoor van de ontvanger der registratie en domeinen te Alkmaar
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Assen
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Breda
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te 's-Gravenhage
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Leiden
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Leeuwarden
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Roermond
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Rotterdam
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Sneek
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Utrecht
Kantoor van de hypotheke, het kadaster en de scheepsbewijzen te Winschoten

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat beschikkingen van het Nederlandse Beheersinstituut (NBI), die zijn toegestuurd aan de verschillende kantoren van de Bewaarders van Hypotheken, het Kadaster en Scheepsbewijzen om te worden ingeschreven in de betreffende registers. De beschikkingen met bijbehorende documenten hebben betrekking op onteigening en beheer van onroerende goederen in Nederland tijdens de Duitse bezetting en naoorlogs rechtsherstel.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. U maakt een profiel aan op www.gahetna.nl, en logt vervolgens in;
2. Via de archiefinventaris (alleen de beschrijvingen met **rode** nummers) selecteert u het gewenste archiefstuk door op de knop '**Reserveren**' te klikken;
3. In het volgende scherm geeft u aan op welke dag u het archiefstuk wilt inzien;
4. Indien u zich bevindt in de studiezaal en een tafelnummer heeft ontvangen kunt u dit nummer vermelden. Als u geen tafelnummer heeft kunt u tafelnummer 777 laten staan;
5. Vervolgens bevestigt u uw reservering door deze te versturen.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Kadaster: registratie van beschikkingen van het Nederlandse Beheersinstituut, nummer toegang 2.08.101, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Kadaster / beschikkingen NBI, 2.08.101, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

Verwant materiaal

VERWANTE ARCHIEVEN

- Toegang 2.09.16, Nederlandse Beheersinstituut , Beheersdossiers 1945-1967
- Toegang 2.09.49, Nederlandse Beheersinstituut, Hoofdkantoor 1945-1967
- Toegang 2.09.48.02, Raad voor het Rechtstherstel, Afdeling Rechtspraak 1945-1967

PUBLICATIES

Aalders, Gerard H., *Berooid: de beroofde Joden en het Nederlandse restitutiebeleid sinds 1945* (Amsterdam, 2001) Slot, Eric, "Crimineel vastgoed circuit verdiende grof geld aan Jodenvervolging", in: *Historisch Nieuwsblad*, vol.17 (2008), afl. 9, p. 36-45 Veraart, Wouter en Laurens Winkel, *The post-war restitution of property rights in Europe: comparative perspectives*, (Amsterdam, 2011)

Zie ook: [Wegwijzer Archieven Tweede Wereldoorlog](#)

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

1. ALKMAAR

1

Register van ingekomen en uitgaande brieven van het kantoor Alkmaar van de Dienst der Belastingen, Administratie der Registratie en Domeinen met een index op zaken en persoonsnamen.

1942-1956

1 band

2. ASSEN

- 2-3** Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse percelen.
1942 2 omslagen
2 Volnummers 2-163
3 Volnummers 164-398
- 4-8** Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse percelen, met enkele stukken over opheffing van beheren en verkoop door de NGV.
1943-1944 5 omslagen
4 Volnummers 117-296
5 Volnummers 298-412
6 Volnummers 417-555
7 Volnummers 557-697
8 Volnummers 698-853

3. BREDA**9**

Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joods onroerend goed, met bijbehorende lijst.

1942-1944

De stukken zijn genummerd 872-1074

1 omslag

4. 'S-GRAVENHAGE

- 10** Correspondentie betreffende vordering van gronden en percelen door de staat op basis van het Algemeen Vorderingsbesluit 1940.
1942-1947, 1951 1 pak
De stukken zijn genummerd 3/138 t/m 3/4001 (met hiaten)
- 11-16** Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse percelen of verkoop daarvan aan niet-joden, met af en toe aantekening op de stukken van naoorlogs rechtsherstel.
1941-1943 6 pakken
- 11** Volnummers 1-211a
12 Volnummers 213-340
13 Volnummers 341-500
14 Volnummers 501-709
15 Volnummers 710-845a
16 Volnummers 846-1000
- 17-18** Stukken betreffende bewindvoering over vijandelijk vermogen tijdens de oorlogsjaren en verzoeken van door de Duitse autoriteiten aangestelde beheerders om gegevens inzake het beheer vast te leggen in de registers van het kadaster.
1941-1945 1 pak en 1 omslag
- 17** Volnummers 1-96 met een namenlijst van 124 beheerders
18 Volnummers 97-124
- 19-28** Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse percelen, met enkele aantekeningen op de stukken van naoorlogs rechtsherstel.
1942-1944 10 pakken
- 19** Volnummers 1001-1135
20 Volnummers 1136-1236a
21 Volnummers 1237-1331a
22 Volnummers 1332-1500
23 Volnummers 1501-1618a
24 Volnummers 1619-1763
25 Volnummers 1764-2000
26 Volnummers 2001-2246a
27 Volnummers 2247-2441
28 Volnummers 2442-2623
- 29** Stukken betreffende verzoeken van het Nederlandse Beheersinstituut om aantekeningen over beheer van percelen door Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) door te halen in de registers van het kadaster en aan te tekenen dat het beheer weer is overgedragen aan de oorspronkelijke rechthebbende(n).
1945-1952 1 pak
Genummerd 1-125, met een lijst van percelen waarover een beheerder is aangesteld.
- 30-31** Stukken betreffende de benoeming van beheerders van vijandelijk vermogen na de

---

oorlog, opheffing van het beheer en registratie van het beheer in het kadaster.
1945-1951 2 pakken

30 Volnummers 101-225a

31 Volnummers 226-300

32 Correspondentie over rechtsherstelaanvragen, toezending formulieren voor
rechtsherstel van onroerende goederen en kennisgeving van geschillen voor de
Raad van het Rechtsherstel.

1946, 1957, 1959 1 omslag

5. LEIDEN**33-41**

Verzoeken van het Nederlandse Beheersinstituut om besluiten tot opheffing van het beheer van vijandelijk vermogen in te schrijven in de registers van het kadaster, met retroacta 1921-1945 en documenten betreffende nadere afhandeling.

1945-1979

3 pakken en 6 omslagen

33	Volnummers 2-111
34	Volnummers 112-179
35	Volnummers 180-300
36	Volnummers 301-358
37	Volnummers 359-385a
38	Volnummers 386-413
39	Volnummers 414-468a
40	Volnummers 469-517
41	Volnummers 518-550

6. LEEUWARDEN

- 42-43** Stukken betreffende de benoeming van beheerders van vijandelijk vermogen na de oorlog, opheffing van het beheer en registratie daarvan in het kadaster.
1945-1949 2 pakken
- 42** Volnummers 1-162
- 43** Volnummers 163-301
- 44** “Kanteekeningen ingevolge het Besluit Vijandelijk Vermogen (Staatsblad nr. E 133)”, drie schriftjes met aantekeningen over gevoerde beheren.
1945 juni 19 - 1947 augustus 6 1 omslag
- 45** Formulieren met aangifte bij de Raad voor het Rechtsherstel van eigendomsovergangen en hypotheke tijdens de oorlogsjaren.
1946 1 pak
De aangifteformulieren, genummerd (met hiaten) 1701-16826 en deels ongenummerd, zijn kopieën van de stukken in de geschillendossiers van de Raad voor het Rechtsherstel, afdeling Onroerende Goederen.

7. ROERMOND**46**

Correspondentie over het ten gunste van het Duitse Rijk in beheer nemen van roerende en onroerende goederen van kloosters en verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse bedrijven en percelen.

1941-1944

De stukken zijn genummerd 1102-1247

1 omslag

8. ROTTERDAM**47-49**

Stukken betreffende de benoeming van beheerders van vijandelijk vermogen, opheffing van het beheer en registratie daarvan in het kadaster.

1945-1972

3 pakken

47 Volnummers 1-515**48** Volnummers 516-765**49** Volnummers 766-993

9. SNEEK

- 50** Stukken betreffende de benoeming van beheerders van vijandelijk vermogen, opheffing van het beheer en registratie daarvan in het kadaster.
1945-1958 1 omslag
Volgnummers 1-64
- 51** Ingekomen beschikkingen op verzoeken om gedeeltes van de landgoederen Harich (gemeente Gaasterland) en Huis ter Heide (gemeente Langweer) aan te merken als een landgoed als bedoeld in artikel 1 van de Natuurschoonwet 1928.
1949-1958 1 omslag

10. UTRECHT**52-53**

Stukken betreffende de benoeming van beheerders van vijandelijk vermogen,
opheffing van het beheer en registratie daarvan in het kadaster.

1945-1947

2 pakken

52

Volnummers 1-184

53

Volnummers 185-400

11. WINSCHOTEN

- 54-58** Verzoeken van de Niederländische Grundstücksverwaltung (NGV) om inschrijving in de registers van het kadaster van onder beheer gestelde joodse percelen of verkoop daarvan aan niet-joden, met enkele stukken over liquidatie van joodse bedrijven, onteigening van niet-joods onroerend goed en aanstelling van beheerders van vijandelijk vermogen na de oorlogsjaren.
1941-1946 5 omslagen
Volnummers staan aan de achterzijde van de stukken
54	Volnummers 226-350
55	Volnummers 352-462
56	Volnummers 463-661
57	Volnummers 662-755
58	Volnummers 756-838
- 59** Formulieren met aangifte bij de Raad voor het Rechtsherstel van eigendomsovergangen en hypotheke tijdens de oorlogsjaren, met correspondentie over het beheer van vijandelijk vermogen na de oorlog.
1945-1952 1 omslag
De aangifteformulieren zijn kopieën van de stukken in de geschillendossiers van de Raad voor het Rechtsherstel, afdeling Onroerende Goederen.